

บันทึก

เรื่อง อำนาจการแต่งตั้งข้าราชการของนายกรัฐมนตรีตามประกาศ
ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๕
(กรณีพ้นตำรวจโทจักษิณ งามบุตร)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้มีหนังสือ ด่วน
มากที่ สร ๑๒๐๑/๑๖๒ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลง
วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๕ โดยมีข้อเท็จจริงว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดได้เสนอปลดสำนักนายกรัฐมนตรี ขออนุมัติแต่งตั้งพันตำรวจโทจักษิณ
งามบุตร ตำแหน่งรองผู้กำกับการอำนวยการกองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครใต้ กอง
บัญชาตำรวจนครบาล กรมตำรวจ ซึ่งช่วยราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองสืบสวนสอบสวนและปราบปรามสำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอีกหนึ่งตำแหน่ง ซึ่งปลดสำนักนายกรัฐมนตรีได้
เสนอนายกรัฐมนตรีว่าเห็นควรแต่งตั้ง พันตำรวจโทจักษิณ งามบุตร ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว
ได้ ดังนั้น ต่อมาสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่งที่ ๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒
แต่งตั้งให้พันตำรวจโทจักษิณ งามบุตร ดำรงตำแหน่งดังกล่าวอีกตำแหน่งหนึ่ง ตั้งแต่วันที่
๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ปัญหาที่มีอยู่ว่า การแต่งตั้งพันตำรวจโทจักษิณ งามบุตร ตาม
คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีนั้น จะมีผลทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการและการสั่งการในตำแหน่ง
ดังกล่าวในระหว่างช่วยราชการก่อนมีคำสั่งแต่งตั้งนั้นสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่เพียงใด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้
พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนสำนักงานปลดสำนักนายกรัฐมนตรี และ
ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนแล้วมีความเห็นว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๕ เป็นกฎหมายเฉพาะว่าด้วยระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน ได้บัญญัติอำนาจของนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลไว้ในข้อ ๙ (๕)^๑ว่า มี

^๑ ข้อ ๙ นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) แต่งตั้งข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง ไปดำรงตำแหน่งของอีก
กระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง โดยให้ได้รับเงินเดือนจากกระทรวง ทบวง กรมเดิม ในกรณีเช่นนี้ให้ข้าราชการซึ่ง
ได้รับแต่งตั้งมีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งตนมาดำรงตำแหน่งนั้นทุกประการ แต่
ถ้าเป็นการแต่งตั้งข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

อำนาจแต่งตั้งข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง ไปดำรงตำแหน่งของอีกกระทรวง ทบวง กรมหนึ่ง โดยให้ได้รับเงินเดือนจากกระทรวง ทบวง กรมเดิม ในกรณีเช่นนี้ให้ข้าราชการ ซึ่งได้รับแต่งตั้งมีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งตนมาดำรงตำแหน่ง นั้นทุกประการ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีย่อมแต่งตั้งพันตำรวจโทจักรทิพย์ เอมชบุตร ซึ่งสังกัดกรม ตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองสืบสวนสอบสวนและปราบปราม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดซึ่งมีฐานะเป็นกรมในสำนัก นายกรัฐมนตรี ตามข้อ ๔^๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยให้ได้รับเงินเดือนจากกรม ตำรวจ กระทรวงมหาดไทยได้ และพันตำรวจโทจักรทิพย์ เอมชบุตร ย่อมมีฐานะเสมือนเป็น ข้าราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดซึ่งตนมาดำรงตำแหน่ง นั้นทุกประการ กล่าวคือ อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการกองสืบสวน สอบสวนและ ปราบปรามมีอยู่อย่างไร พันตำรวจโทจักรทิพย์ เอมชบุตร ก็ย่อมมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นด้วยทุก ประการ ซึ่งเท่ากับเสมือนเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนั้นนั่นเอง

ปัญหาต่อไปจึงมีว่า คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๒ แต่งตั้งให้พันตำรวจโทจักรทิพย์ เอมชบุตร ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง สืบสวนสอบสวนและปราบปราม ย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๐ จะกระทำได้หรือไม่

เมื่อพิจารณาว่า นายกรัฐมนตรีสั่งแต่งตั้งพันตำรวจโทจักรทิพย์ เอมชบุตร ให้ ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นการสั่งโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติซึ่งมีฐานะเป็น กฎหมายคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวแม้จะมีผลย้อนหลังไปเช่นนั้นก็ย่อมกระทำได้ เพราะเป็น ดุลพินิจของผู้สั่งและไม่มีกฎหมายใดห้ามสั่งย้อนหลังในกรณีเช่นนี้ นอกจากนั้นยังเป็นการแต่งตั้ง ให้ตรงตามข้อเท็จจริงที่ผู้ได้รับแต่งตั้งได้ไปช่วยปฏิบัติราชการอยู่ก่อนแล้วด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การที่นายกรัฐมนตรีสั่งแต่งตั้งพันตำรวจโทจักรทิพย์ เอมชบุตร ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองสืบสวนสอบสวนและปราบปราม สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอีกตำแหน่งหนึ่ง จึงมีผลทำให้การปฏิบัติหน้าที่ ราชการและการสั่งการในตำแหน่งดังกล่าว ในระหว่างช่วยราชการตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๐ เป็นต้นไป เป็นไปโดยสมบูรณ์ตามกฎหมายด้วย

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

^๒ข้อ ๔ สำนักนายกรัฐมนตรีมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

๑๓๑

๑๓๑

(๑๒) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๑๓๑

๑๓๑

รองเลขาธิการ ฯ
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๖๒